Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:
15 december 2021

Registratienummer:
BWV-21001452

Agendapunt:

Heerlen,
9 november 2021

Onderwerp
Novembernota 2021

Inleiding/aanleiding
Deze novembernota is de 2e tussentijdse rapportage van 2021, waarin wij rapporteren over de belangrijkste afwijkingen in output, resultaat en financiën ten opzichte van de begroting 2021. Daarnaast leggen wij de budgettaire neutrale wijzigingen aan u voor ter besluitvorming.

In de huidige planning en control cyclus van de gemeente Heerlen is afgesproken dat twee keer per jaar, via de zomernota en de novembernota, gerapporteerd wordt over de inhoudelijke en financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting. Deze novembernota omvat de periode tot 1 oktober 2021, inclusief grote afwijkingen uit oktober 2021 groter dan € 500.000, zoals in de financiële verordening is bepaald. De ontwikkelingen rondom de coronacrisis zijn niet opgenomen in deze novembernota. Hierover wordt u steeds separaat geïnformeerd via raadsinformatiebrieven.

Centraal in deze novembernota staat de prognose van het jaarrekeningresultaat 2021. Deze prognose is op dit moment € 4 miljoen positief. De prognose is gebaseerd op cijfers van januari tot en met september en grote afwijkingen van oktober en is daarmee een inschatting.

Ten tijde van de zomernota 2021 meldden wij uw raad nog een tekort van € 2 miljoen. Dat betrof een momentopname. Gedurende de afgelopen zomermaanden zijn er echter een aantal ontwikkelingen geweest die grote voordelen met zich mee hebben gebracht waaronder; de doorberekening van de meicirculaire (voordeel € 1,8 miljoen), de septembercirculaire (voordeel € 0,7 miljoen), Opvang beschermd wonen (voordeel € 1,8 miljoen) en recentelijk de BUIG (voordeel € 2 miljoen).

Met deze novembernota prognose en het jaarrekeningresultaat 2020 ziet de financiële positie er van gemeente Heerlen stukken beter uit. Wel blijft de doelstelling om het herstelplan kritisch te blijven monitoren. Zoals reeds gemeld bij de zomernota 2021, is het resultaat 2020 beïnvloed door incidentele posten zoals de positieve afsluiting van het Maankwartier. Daarnaast houden wij de ontwikkelingen op het sociale domein nauw in de gaten om de eerdere structurele overschrijdingen in het sociaal domein te monitoren.

De resultaten uit de P&C-producten van 2020/2021 en de geïnventariseerde risico's geven geen reden in te grijpen met beheersmaatregelen. De verwachting blijft dat we naar een positief jaarrekening resultaat koersen.

De grootste tegenvallers moeten we melden in programma bestuur en ondersteuning, de grootste afwijking is er te melden op personele knelpunten (deels) een voorziene overschrijding betreft van € 1,4 miljoen. Om onze organisatie verder te ontwikkelen en onze uitvoeringskracht te vergroten moeten wij een aantal personele knelpunten oplossen, zowel op het vlak van kwaliteit, kwantiteit als werkdruk. Deze knelpunten komen ook naar voren in het rapport 'Evaluatie reorganisatie 2019'. Verder geeft de recente ontwikkeling van de cao een nadeel van € 1 miljoen.

Daarnaast zijn in programma sociaal domein de grootste voordelige afwijkingen te melden zijn, zo is er sprake van een voordeel in de BUIG gelden van € 4,7 miljoen. Eveneens zien we een voordeel bij opvang en beschermd wonen € 1,8 miljoen en rijksmiddelen jeugd € 4,3 miljoen (mei- en septembercirculaire). Aan de andere kant zien we bij basishulp jeugd dat er een nadeel is van € 2,8 miljoen en is er ook toeloop van het aantal burgers in de hulp bij huishouden waardoor er een nadeel ontstaat van € 1,3 miljoen. Deze beweging (hbh) is een landelijke trend en is vooral te verklaren door de aanzuigende werking van het abonnementstarief en vergrijzing.

Meer informatie over de afzonderlijke posten vindt u in hoofdstuk 4 'ontwikkelingen per programma' van de novembernota.

Kader
- Financiële verordening, planning en control cyclus
- MBP 2019 – 2022, Programma Bestuur en Dienstverlening
- Nota reserves en voorzieningen

Kernthema:
Alle Kernthema's

Bevoegdheid
Op basis van artikel 7 van de financiële verordening biedt het college deze rapportage aan de raad aan. Ten aanzien van de financiële afwijkingen over de programma's heen is het budgetrecht voorbehouden aan de raad. Dit op basis van artikel 189 van de gemeentewet.

Voorstel

1. In te stemmen met de budgettair neutrale mutaties (inclusief mutaties van de reserves), zoals opgenomen in de bijgevoegde Novembernota:

- Programma Bestuur & Ondersteuning	€ 3.227.000
- Programma Veiligheid	-/- € 139.000
- Programma Verkeer & Vervoer	-/- € 1.479.000
- Programma Economie	-/- € 125.000
- Programma Onderwijs	€ 308.000
- Programma Sport, Cultuur & Educatie	-/- € 653.000
- Programma Sociaal Domein	-/- € 4.872.000
- Programma Volksgezondheid & Milieu	-/- € 382.000
- Programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)	-/- € 270.000
- Bestemming	€ 4.384.000

2. Het volgende krediet ter beschikking te stellen:

- ICT kosten flexwerken	€ 167.268

3. Een bedrag ad. € 3.077.000 te storten in de bestemmingsreserve 'nog uit te voeren werkzaamheden'

a. Inkoop beschermd wonen	€ 200.000
b. Project Sociaal Veilig	€ 250.000
c. Project: Een thuis een toekomst (VWS subs. € 2,9 miljoen)	€ 1.665.000
d. Buurtregie: initiatieven	€ 100.000
e. Omgevingswet (digitalisering)	€ 362.000
f. Heerlen van Morgen	€ 500.000

Argumenten

1. Deze nota voldoet aan de eisen van de financiële verordening.
Conform de regels uit de financiële verordening wordt er twee keer per jaar gerapporteerd over de uitvoering van de begroting (zomernota en novembernota). Hiermee informeren wij u als raad met een tussenstand ten aanzien van de primitieve begroting en prognosticeren wij de effecten naar jaareinde. De afwijkingen ten aanzien van de primitieve begroting rapporteren wij per kernthema. In de novembernota kijken we naar de stand van zaken tot 1 oktober. Door dit te doen voldoen wij aan de financiële verordening.

1a. De begrotingsrechtmatigheid wordt hiermee geborgd.
Conform de regels uit de financiële verordening is de raad bevoegd om mutaties over de taakvelden goed te keuren. Het beschikbaar stellen van financiële middelen is het sluitstuk van een politiek proces waar inrichting wordt gegeven aan het gemeentelijk beleid door middel van het bepalen van de gewenste beleidseffecten, de beleidsdoelen en de activiteiten om die effecten en doelen te bereiken. De indeling van de programmabegroting vormt derhalve het aanknopingspunt voor de autorisatie door de gemeenteraad.

Om aansluiting te behouden met de komende meerjarenramingen zijn ook de saldi van de mutaties zonder financiële consequentie essentieel om te verwerken.
Uit pragmatische overwegingen hebben beleidsverschuivingen plaatsgevonden (van programma X naar programma Y). De mutaties hebben geen effect op het saldo van de begroting (budgettair neutraal).

2.1 Hierdoor kan het digitaal(samen)werken binnen onze gemeente gerealiseerd worden.
Door corona is het werken op andere plekken, dan op kantoor, het zogenaamde flexwerken sterk toegenomen. Ook de inzet van digitaal vergaderen is niet meer weg te denken in onze manier van digitaal(samen)werken. In dit kader dient er nieuwe apparatuur aangeschaft te worden.

3.1 We nemen deze overheveling naar 2022 op om direct bij de start van het financiële jaar deze budgetten beschikbaar te stellen.
Het bedrag € 3.077.000 wordt gereserveerd voor nog uit te voeren werkzaamheden in 2022 en eventuele volgende jaren. Zie onderstaand een overzicht van de posten per programma met aanvullend een toelichting per post.

a. Inkoop beschermd wonen € 200.000
Vanaf 1 januari 2023 wordt gestart met het verdelen van de rijksmiddelen voor Beschermd Wonen over alle gemeentes in Nederland. Dit betekent dat de rol van gemeente Heerlen (thans centrumgemeente) en de regiogemeenten zowel financieel als inhoudelijk verandert. In september 2021 heeft de opdrachtverlening plaatsgevonden en is het project gestart. Voor de afdekking van de inkoop is enkel incidenteel budget in 2021 beschikbaar.

b. Project Sociaal Veilig € 250.000
In het Rijksprogramma Leefbaarheid & Veiligheid is Heerlen-Noord aangemerkt als een van de 16 stedelijke vernieuwingsgebieden waarin het Rijk de komende decennia wil investeren naar voorbeeld van de ervaringen in Rotterdam-Zuid. Heerlen-Noord is aangemerkt als een kwetsbaar gebied waarin o.a. achterstanden zijn op het gebied van onderwijs en gezondheid en waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk staan. Doel is de achterstanden aan te pakken en perspectief te geven voor de toekomstige generatie. In het college is besproken om vooruitlopend op het programma Heerlen Noord op korte termijn al een start te maken met de aanpak 'Sociaal Veilig' in twee buurten, Vrieheide en Hoofdstraat/ Kastelenbuurt in Hoensbroek. Door de structuur en vereiste personele inzet nu al te organiseren, kunnen problemen in deze wijken nu al worden aangepakt. Zo ligt er een goede basis om de aanpak verder uit te rollen in andere geprioriteerde buurten. In het collegevoorstel BWV-21001062 is er dekking toegezegd uit de post onvoorzien 2021. Hiervoor zijn er contracten en arbeidsovereenkomsten gesloten die jaaroverschrijdend zijn, met de intentie dat dit budget wordt overgeheveld naar 2022.

c. Overzetten lopende initiatieven € 100.000
Buurtdeals en acties zijn door corona uitgesteld of nog niet af, de budgetten zijn wel toegezegd aan initiatiefnemers.

d. Project "een thuis een toekomst" € 1.665.000
Er is een projectplan 'Naar een verbeterde opvang' opgesteld. Door de extra financiële impuls van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) wordt het mogelijk om onze bestaande plannen aan te vullen met extra maatregelen waardoor we onze huidige opvang (versneld) kunnen uitbreiden, verbeteren en vernieuwen. Er is in 2021 2,9 mio incidenteel budget toegekend terwijl het project doorloopt tot en met 2022.

e. Invoering omgevingswet (maximaal te storten) € 362.000
De ingangsdatum van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1-7-2022, als gevolg hiervan is er een doorschuiving van kosten naar 2022. Op basis van de huidige inschatting betreft dit het genoemde bedrag, storting is afhankelijk van de daadwerkelijke realisatie in 2021.

Hiermee blijven de benodigde middelen gereserveerd voor de invoering van de wettelijke verplichting Omgevingswet.

f. Heerlen van Morgen € 500.000
Met het organisatie ontwikkelingstraject "Heerlen van Morgen" werken we aan de doorontwikkeling van de organisatie. We gaan onze organisatie wendbaar en toekomstbestendig maken, waarin we werken aan de basis op orde, de sturing van de organisatie en de opzet van een strategisch personeelsmanagement. In 2020 en 2021 hebben we hierin reeds stappen gezet. De begroting is zero based opgezet waardoor we in control zijn. De kadernota als voorloper van de begroting 2022 is eveneens een van de nieuwe instrumenten die we in 2021 hebben geïntroduceerd. Om het plan van Heerlen van Morgen verder tot uitvoering te laten komen en samen met alle medewerkers de cultuuromslag te maken, dient er ruimte gecreëerd te worden in de begroting. Bij het raadsvoorstel van deze nota wordt verzocht het benodigde budget over te hevelen naar 2022.

Tegenargumenten en risico's
n.v.t.

Kosten en dekking
De financiële informatie rondom beslispunt 1 is te vinden in de bijlage 'Novembernota 2021'.

Voor wat betreft het investeringskrediet is hieronder de dekking weergegeven:

2. Het krediet van ICT kosten flexwerken worden als volgt gedekt:
Deze investering leidt tot kapitaallasten vanaf 2022, hiermee is rekening gehouden in de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.

Per saldo ziet dit als volgt uit:

Kapitaallasten	€ 167.268
Dekking via reeds vastgestelde begroting 2022	-/- € 167.268
Saldo	€ 0

Communicatie
Definitieve besluitvorming in college 9 november 2021
Na vaststelling in college volgt een persbericht.

Evaluatie
Het volgende evaluatiemoment inzake de begroting 2021 is de jaarrekening 2021.

Planning, procedure en uitvoering
- 8 december 2021 Commissie Maatschappij en Financiën
- 15 december 2021 Raadsvergadering

Bijlagen
Novembernota 2021

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de gemeentesecretaris a.i.	de burgemeester,
L. Schouterden	drs. R. Wever

Dit voorstel is digitaal ondertekend en is daarom niet voorzien van handtekeningen.

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. registratienummer;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

1. In te stemmen met de budgettair neutrale mutaties (inclusief mutaties van de reserves), zoals opgenomen in de bijgevoegde novembernota:

- Programma Bestuur & Ondersteuning	€ 3.227.000
- Programma Veiligheid	-/- € 139.000
- Programma Verkeer & Vervoer	-/- € 1.479.000
- Programma Economie	-/- € 125.000
- Programma Onderwijs	€ 308.000
- Programma Sport, Cultuur & Educatie	-/- € 653.000
- Programma Sociaal Domein	-/- € 4.872.000
- Programma Volksgezondheid & Milieu	-/- € 382.000
- Programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)	-/- € 270.000
- Bestemming	€ 4.384.000

2. Het volgende krediet ter beschikking te stellen:

- ICT kosten flexwerken	€ 167.268

3. Een bedrag ad. € 3.077.000 te storten in de bestemmingsreserve 'nog uit te voeren werkzaamheden', ten behoeve van:

a. Inkoop beschermd wonen	€ 200.000
b. Project Sociaal Veilig	€ 250.000
c. Project: Een thuis een toekomst (VWS subs. € 2,9 miljoen)	€ 1.665.000
d. Buurtregie: initiatieven	€ 100.000
e. Omgevingswet (digitalisering)	€ 362.000
f. Heerlen van Morgen	€ 500.000

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer drs. R. Wever